

EDITORIAL

EL PUNY ENLAIRE

EL PUNY ENLAIRE...

El president Companys, saluda el proletariat madrileny. Davant d'ell la vídua del màrtir Sirval.

(De «Crónica», del 8 de març 1936).

La premsa il·lustrada de Madrid ha reportat aquests dies testimonis indiscutibles de la grandiositat dels actes esquerrans que ha presenciat la capital de la República. Entre les fotografies que han passat pels nostres ulls, una particularment ha atret la nostra atenció. Fou presa durant l'acte de la Monumental madrilenya. Hi apareix, darrera la vídua del màrtir Sirval, el president de la Generalitat. Lluís Companys correspon a la demostració d'afecte que se li tributa en aparèixer a la llotja presidencial amb la salutació proletària: el puny clos, enlaire.

★

Si ho subratllem, no és per admirar-nos-en. Podrà sorprendre a alguns que el cap d'Esquerra Republicana saludi la multitud amb el gest propi als militants de les organitzacions classistes obreres. A nosaltres, no. Veterà de les lluites proletàries, sempre hem cregut que'l President Lluís Companys anava a l'avançada d'Esquerra Republicana.

Si ho subratllem, és perquè ningú es pugui escandalitzar ja de trobar dins el partit sectors extensos—segurament una majoria—que no comparteixen els escrúpols restrictius que alguns militants s'entesten a pregonar.

Cal averse-hi a considerar Esquerra Republicana, no com cada militant particularment la voldria, sinó tal com realment és. O sigui, com una coincidència de forces distintes unides per a la realització d'un programa comú. Als uns, aquest programa pot satisfer-los plenament. D'altres, un cop aconseguit, poden voler superar-lo. L'important és que tots hi siguem lleials mentre el duem a la pràctica, puix que entre tots l'hem elaborat i tots l'hem acceptat lliurement. Unió i acció comú en el que ens acost; llibertat i comprensió en el que ens separa. Tal fou, i no de renunciament de les pròpies conviccions, la bandera que aixecà Macià en la Conferència d'Esquerres l'any 1931, i aquesta, i no una d'intransigències, fou la que acceptà i manté Esquerra Republicana.

Es per això que acullim amb emoció l'afirmació que suposa el puny alçat del nostre president saludant els proletaris de Madrid. No és un gest impremeditat; ni ningú suposarà que Lluís Companys ignora la seva significació estrictament proletària. És evident que Esquerra Republicana no està definida com ho estan les Joventuts d'"Estat Català"—ja d'abans de la Conferència d'Esquerres—com a organització política classista, proletària. Però també és evident, i el gest de Lluís Companys ho confirma, que caben perfectament dins Esquerra Republicana sense que hagin de renunciar per res al seu ideari.

Podria ésser d'altra manera, si amb aquest ideari, i amb Francesc Macià al front, acudiren a la Conferència d'Esquerres i fundaren, amb les forces afins Esquerra Republicana? Poden discutir-ho militants que

sovint han ingressat al partit molt temps després de la seva fundació? Certament que no; però com que alguns segueixen prenent-ho, subratllem i celebrem el puny enlaire del president Companys, que amb aquest gest oportú i la seva autoritat indiscutible sembla que hagi de posar punt a la xerrameca pertorbadora d'alguns que encara no s'han adonat del que és i significa el partit on militen.

★

Radiquen aquests militants—generalment, de darrera hora—que és indispensable per a la fortitud del partit fondre les característiques de cada un dels sectors que l'integren i reduir-los a unes de comunes, que serien naturalment les que a ells els plauen més. Voldrien convertir-nos a tots en una mena de pasta uniforme, més agradable al seu paladar que la diversitat i la mútua comprensió que permeté la creació i ha fet la força d'Esquerra Republicana. És rar que elements que sustenten unes semblants concepcions hagin cercat aculliment en un partit que té com a objectiu en tots els ordres les solucions federatives, es un criteri impropri de polítics ben dotats, que ens recorda aquell comte-duc d'Olivares que volia reduir tots els pobles peninsulars als usos i costums de Castella. Fracassà el favorit de Felip IV perquè els fets eren més forts que seus propòsits; i els seus imitadors de dins Esquerra Republicana fracassaran perquè pretenen ignorar fets evidents, que constitueixen la pròpia història ben recent i ben gloriosa del nostre partit.

★

Obliden com i per què nasqué Esquerra Republicana?

Nasqué amb una finalitat ben concreta: la de constituir un bloc revolucionari per a tombar el règim monàrquic, consubstancial amb l'opressió de Catalunya i l'explotació dels proletaris, amb el militarisme, amb la clericalia, i amb la podridura de tot l'engrnatge de l'administració pública.

Calia fixar uns punts de coincidència i un programa d'acció. Per a això se celebrà la Conferència d'Esquerres i per això nasqué Esquerra Republicana. Amb un programa comú a tots; però que per a molts era un programa mínim. Vol dir això que les forces que pactaren renunciaven, en el que no s'oposés al pacte, a l'ideari que fins aquell moment havien defensat? Qui pot suposar-ho?

Pot suposar algú que Francesc Macià, que aglutinà aquelles forces amb el seu considerable prestigi, renunciava a l'ideari proclamat poques setmanes abans a l'Assamblea de Sant Andreu, d'on sortí "Estat Català" com a partit polític de classe, pel fet que coincidís en uns punts determinats amb els representants de les altres forces que acudiren a la Conferència d'Esquerres?

Precisament el que enganya als qui ens serveixen un Macià a la deriva des de l'Assamblea de Sant Andreu a la Conferència d'Esquerres és que Macià fou el cap de la nova organització sense deixar d'ésser-ho d'"Estat Català". Si el cap visible d'Esquerra Republicana hagués pogut ésser un altre polític i Macià hagués seguit essent, com ho fou, el cap d'"Estat Català" dins Esquerra Republicana ho haurien entès des del primer dia.

Macià sabia bé quins compromisos acceptava en entrar amb les seves Joventuts d'"Estat Català" a formar part d'Esquerra Republicana. Sabia bé que no les fonia dins la nova organització. Les seguí dirigint i a ningú se li acudí mentre Macià visqué reclamar que es convertís en aquella pasta uniforme a la qual en hem referit.

Ah!, però tampoc no pretengué mai Macià que tots els altres militants d'Esquerra Republicana acceptessin l'ideari d'"Estat Català". Era evident que els altres sectors del partit no podien subscriure'l, i Macià no era d'aquests que neguen l'evidència, i a més era lleial als compromisos contraets amb les forces que integraren Esquerra Republicana. En tenia prou amb què tots els militants del partit fossin fidels al programa que havien acceptat.

Havia de desaparèixer Macià per a que sortissin uns militants obtusos a pretendre que el que ell, amb tot i ésser Macià, no havia exigit mai dels sectors del partit que no pertanyien a "Estat Català", pot exigir-se ara a les nostres Joventuts, no sabem en benefici de què ni de qui.

★

A aquests militants retardats—retardats perquè acostumen a ésser dels darrers arribas, i retardats perquè demostren una especial dificultat a entendre com i perquè funciona el partit d'Esquerra Republicana—el puny enlaire del president Companys, si és que l'han observat, ha d'haver-los omplert de sorpresa.

Primer, perquè, hermètics com són, no acostumen a ésser dels més ben disposats a adonar-se que les joves promocions, dins Esquerra Republicana i fora d'ella, arriben a la lluita política precisament amb el puny clos enlaire i duent al cor tot el que aquest gest simbòlic suposa.

I segonament, que sense fer mancament als principis del partit, ni a la lleialtat deguda i exigible a tots els militants, poden ambicionar-se unes solucions socials, nacionals i polítiques molt més enllà del programa mínim que, avui, tots ens havem compromès a servir.

★

Per un motiu i per l'altre, les Joventuts d'esquerra "Estat Català", saluden, coincidint amb el gest de Lluís Companys, com ell, a tota la massa proletària, amb el puny clos i enlaire!